

1. Teoretsko metodološki referati. Med njimi naj opozorimo na referat Avgušтина Laha: Ekonometrični in humanistični vidiki okolja in Karla Rupperta: Socialnogeografski aspekti varovanja okolja. Največje število tovrstnih referatov pa so prispevali strokovnjaki iz vzhodnoevropskih držav, ki so obenem tudi člani komisije za ocenjevanje vpliva človeka na življenjsko okolje pri SEV-u, tako n. pr. Andrej Kostrowicki: Ekološki problemi urbaniziranih regij, medtem ko sta Günter Haase in Vladimir Preobraženski predstavila metodološka izhodišča ekonomskega in neekonomskega vrednotenja vplivov med naravo in družbo.
2. Referati, ki so nastali kot rezultat raziskovalnega dela nekaterih najbolj ogroženih območij, na pr.: Oldřih Mikulík: Vrednotenje vpliva ekonomskega dejavnosti na življenjsko okolje na primeru modelnega območja Liberec; Anastasija Vavrekova: Izbrani vidiki empiričnih raziskav življenjskega okolja v modelni oblasti Bratislave; Enver Dukagjini, Bektesh Vidishiqi: Rezultati dosedanjih raziskav v Kosovski Mitrovici; Darko Radinja: Pokrajinske značilnosti industrijske onesnaženosti v Sloveniji; Dušan Plut: Pregled negativnih vplivov na življenjsko okolje s pomočjo matrike in bodoči prostorski razvoj Koprškega Primorja; Milan Orožen — Adamič: Oris problematike odpadkov v Ljubljani; Darka Uranjek — Domitrovič: Vpliv urbanizacije in deagrarizacije na oblikovanje omrežja centralnih naselij in kvaliteto življenjskega okolja; Andrej Černe: Degradacija okolja na primeru Velenja; Metka Špes: Degradacija okolja na primeru Celja.
3. Področni referati, katerih namen je prikazati vpliv določene zvrsti človekove dejavnosti na življenjsko okolje, na pr.: Miroslav Havrlant: Metoda ocene pokrajine za rekreacijo na primeru analize rekreacijskega območja ostravske industrijske regije; Adolf Malič: Cestni promet in življenjsko okolje; Heinz Neumeister in Joachim Heizmann: Ocena vpliva industrije na okolje; Walter Roubitschek: Ocena vpliva kmetijstva na varstvo okolja.

Predstavitev rezultatov raziskav na slovenskih sondnih območjih smo povezali še s terenskimi ogledi. Največje zanimanje so, predvsem tuji gostje, pokazali za Velenje, kjer ob izdatni degradaciji ob rudniku in kasnejši rekultivaciji nastaja in se širi sodobno socialistično mesto po svojstvenem prostorskem planu.

Prvi del simpozija z referati in terenskimi ogledi je potekal v Celju in Velenju, udeleženci simpozija pa so lahko sodelovali še na dvodnevni ekskurziji v Slovensko Primorje.

Metka Špes

Dve posvetovanji o migracijah

Simpozij o specifičnostih migracij

V Piancavallu, nekaj kilometrov nad Pordenonom, v znanem zimsko športnem centru Dolomito, je Komisija za migracije pri Geografskem društvu Italije pripravila simpozij o pojavu, oziroma specifičnostih migracij (Convegno di Studi sui fenomeni migratori in Italia). Čeprav je bilo težišče proučevanja usmerjeno v okvir migracij prebivalcev Italije, so gostje iz Evrope in Amerike dodali tej temi teoretična in praktična izhodišča na primerih iz svojih držav.

Simpozij je v času med 28. in 30. aprilom 1978. leta zbral v organizaciji Univerze v Trstu in na pobudo predsednika organizacijskega odbora prof. dr. Giorgio Vallussija okrog 200 geografov iz Italije, Jugoslavije, Francije, Velike Britanije, Kanade, Združenih držav Amerike in Švice. Iz Jugoslavije so, poleg avtorja tega prispevka, sodelovali prof. dr. Vladimir Klemenčič iz Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in prof. dr. Ivo Baučič iz Centra za proučevanje migracij Univerze

v Zagrebu. Referati iz omenjenega simpozija so bili tiskani že jeseni istega leta. Zbrani so v publikaciji *Italiani in movimento*, ki obsega 429 strani teksta in kartografskega gradiva ter seznam udeležencev simpozija.

V tem kratkem sestavku ni možno zajeti vsega, kar je na simpoziju poročalo 40 referentov, vendar bi iz tematike, ki je imela tri oporne točke: (teoretični del, problem izseljenišтва in problem notranjih migracij) lahko izluščili nekatere najbolj zanimive ugotovitve. Giorgio Vallusi je na podlagi klasične Ravensteinove teorije o migracijah prikazal razvoj teorije migracij, vključujoč Lundske geografske šole in definicijo Združenih narodov. V zaključni tipologiji deli migracije glede na vsebino v ruralne in urbane v vseh možnih kombinacijah, glede na čas trajanja le-teh pa dnevne, občasne, sezonske in dolgodobne. Zanimive teoretične prispevke so imeli še Kanadčan L. A. Kosinski, Anglež R. King in Švicar C. Raffestin.

Udeleženci iz Jugoslavije so se deloma priključili teoretičnemu razglabljanju, deloma pa so prikazali razvoj, specifičnosti in rešitve problematike migracij v samoupravni socialistični skupnosti. Ivo Baučič je v svojem referatu nanizal celo vrsto primerov o vplivu migracij na začasno delo v tujini, na spremembo življenja ljudi in na transformacijo kulturne pokrajine. Vladimir Klemenčič in Anton Gosar pa sta v skupnem referatu na podlagi podatkov o gibanju oziroma migracijah prebivalstva v Sloveniji predstavila stoletno migracijsko tradicijo v tej republiki in jo navezala na najnovejše migracijske posebnosti: začasno zaposlovanje na tuje in zaposlovanje delavcev iz drugih jugoslovanskih republik v Sloveniji. Izhajajoč iz trditve, da gre pri gibanju prebivalstva za normalen pojav urbanizacije v vsaki družbeni skupnosti, predvsem pa v taki, ki doživlja intenzivno transformacijo, sta avtorja pokazala na specifičnosti, ki se kažejo v enotni emi — in imigracijski regiji. Na osnovi migracijskega cikla na in iz dela v tujini sta avtorja postavila socialnogeografsko tipologijo migracij na začasno delo v tujino.

Anton Gosar

Posvetovanje: Suvremeno stanje vanjskih migracija iz Jugoslavije i njihovo naučno istraživanje

Primošten 9.-11. XI 1978

Množično vključevanje naših delavcev v tokove mednarodnih migracij, ki je še posebej specifično za obdobje po letu 1960, je odprlo celo vrsto različnih problemov, s katerimi se danes sooča naša družbena praksa. Poleg nekaterih pozitivnih učinkov, ki jih povzroča ta t. im. »začasna migracija«, se je pojavila kopica perečih problemov, katerih odpravljanje pa je bilo brez široko zasnovanega pristopa k proučevanju spremljajočih učinkov več ali manj neučinkovito. V smislu uspešnejšega reševanja negativnih učinkov je bilo v zadnjem času organiziranih več posvetovanj; med njimi zavzema posvetovanje v Primoštenu posebno mesto. Cilj posvetovanja v Primoštenu je bil predvsem v tem, da bi v medsebojni izmenjavi dosedanjih izkušenj pri proučevanju začasnih migracij našli kar najustreznejšo pot za nadaljnje reševanje škodljivih učinkov, hkrati pa tudi za kontinuirano spremljanje tega pojava na znanstvenem nivoju v okviru interdisciplinarnih projektov.

Posvetovanje je organiziral Centar za istraživanje migracija v Zagrebu. Udeležili so se ga številni predstavniki družbeno-političnih organizacij, raznih zavodov, ki se ukvarjajo s problematiko registracije zaposlovanja ter predstavniki znanstvenih institucij iz vseh republik in pokrajin.